

HINN GULLNI MEÐALVEGUR

KVÍÐI – SVEFN – SAMFÉLAGSMIÐLAR

INGA DÓRA SIGFÚSDÓTTIR PRÓFESSOR
INGIBJÖRG EVA ÞÓRISDÓTTIR PhD NEMI

UNGT FÓLK – UNGMENNARANNSÓKNIR RANNSÓKNA & GREININGAR

Sérhæfing í rannsóknum á ungu fólki 10 – 20 ára

Gögn frá 1992 til 2016

5. – 7. bekk

8. – 10. bekk

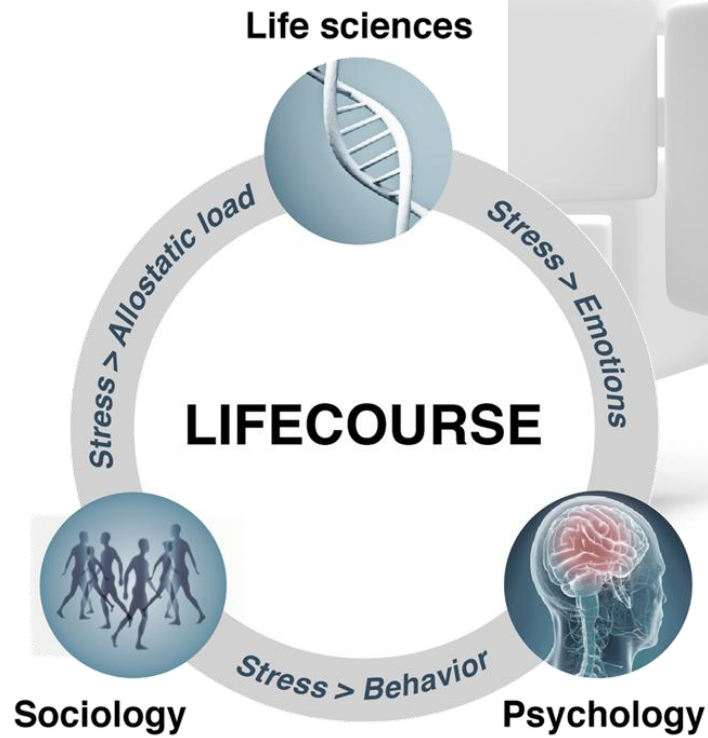
Framhaldsskóli og utan skóla

Þýðisrannsóknir – allir nemendur

Leiðarvísir í starfi meðal ungs fólks

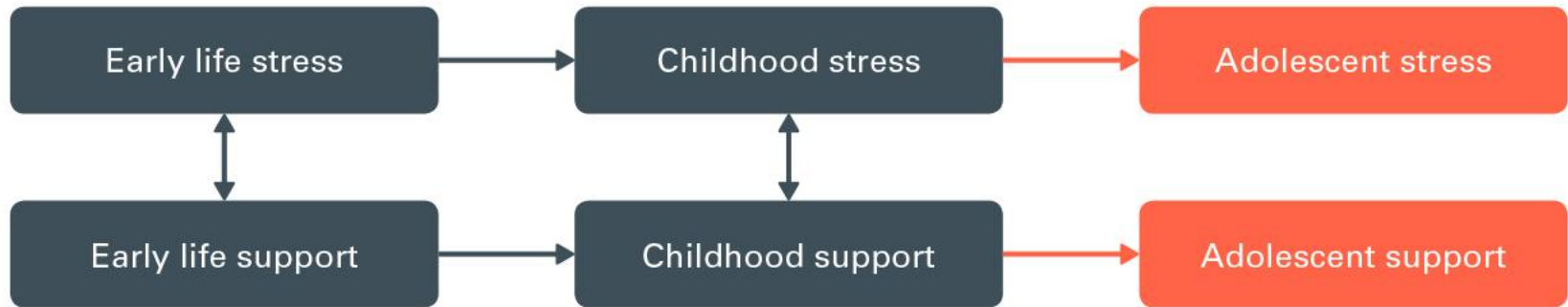
SAMTVINNA ÓLÍK FRÆÐASVIÐ

HVAÐ ER NÝTT

1. Hvort og hvernig streita hefur áhrif á allt í senn: Líffræðileg viðbrögð, andlega líðan og hegðun
2. Hvernig áhrifaþættir á mismunandi stigum tvinnast saman yfir tíma: nærsamfélagið, fjölskyldan, einstaklingurinn
3. Hvort unnt sé að koma í veg eða endurbæta neikvæð streituáhrif á líffræðileg viðbrögð, andlega líðan og hegðun.

Pre-natal care

Individual level

- Age of mother/father
- Mother's ATOD use

Community level

- Parents zip code (all years)

**Post-natal care
(6/18 mo, 3.5/5 yrs)**

Individual level

- Nutrition during first 6 months
- Sleep habits

Community level

- Parental social assistance (all years)
- Disrupted families (all years)

Bureau of Statistics

Individual level

- Housing in ownership (all years)
- Unemployment benefits (all years)

Community level

- Parental divorce/separation (all years)

**Biomarker samples
(ages 15, 17, 19)**

Individual level

- Cortisol
- Alpha amylase

Birth registry

Individual level

- Low birth weight
- Caesarean section (by choice/emergency)

Community level

- Parental income (all years)

**School health
assessment**

Individual level

- Medical diagnoses (mental/physical)
- N visits to school nurses

Community level

- % unemployed
- % poverty

**Social Surveys
(ages 15, 17, 19)**

Individual level

- Perceived parental/peer support
- Negative life events (17 items)

Community level

- Relative deprivation
- Neighborhood cohesion

**Child Protection
Services**

Individual level

- N interference
- Nature of interference

Community level

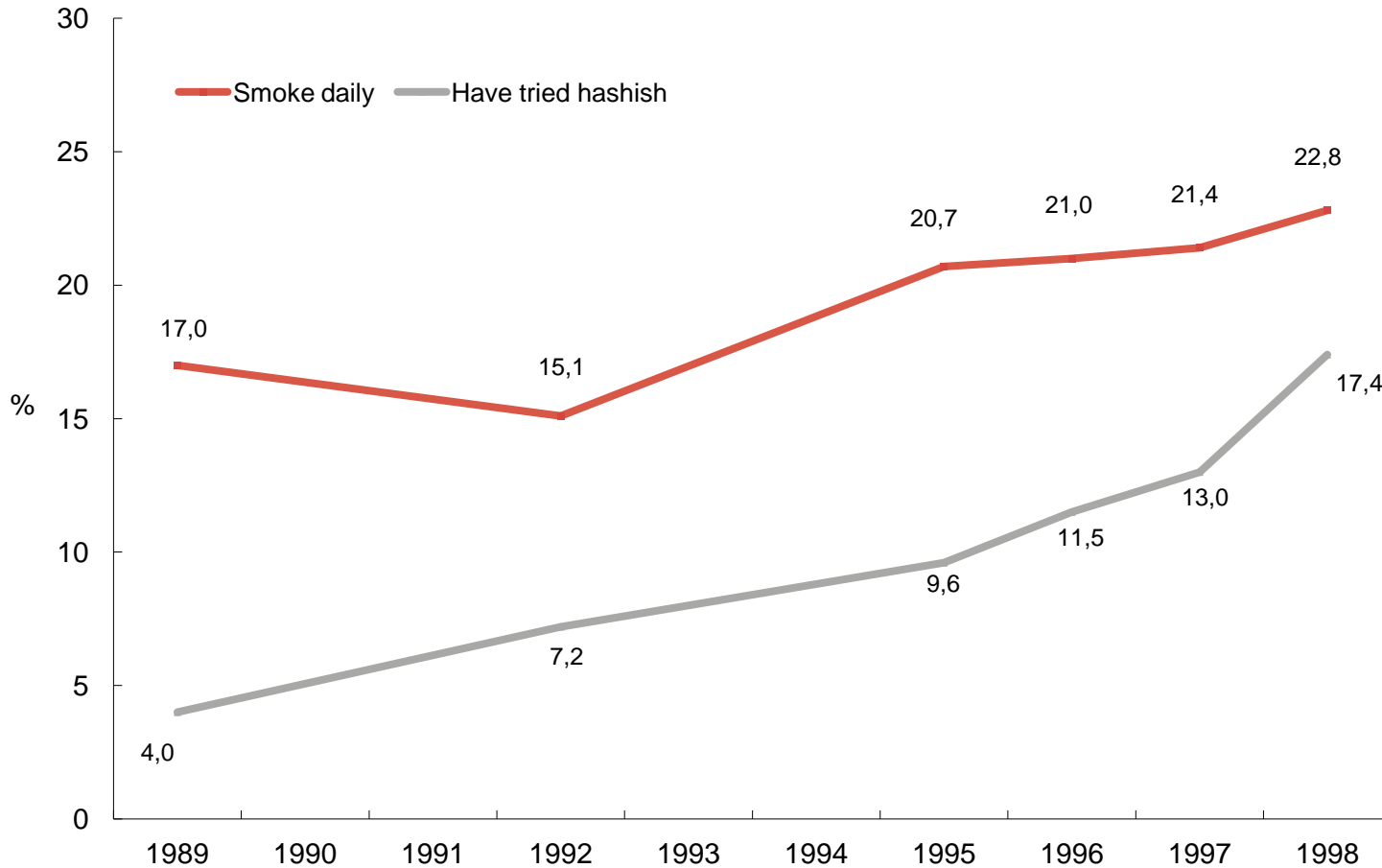
- Rates of CPS cases

Physiological stress

Emotional reactions

Adolescent harmful behaviours

ÞRÓUN Í TÓBAKS – OG VÍMUEFNANEYSLU MEÐAL NEMENDA Í 10. BEKK GRUNNSKÓLA FRÁ 1989 TIL 1998

ÍSLENSKA MÓDELID

Áhættuþættir

Jafningjahópurinn

- Eiga vini sem eru í neyslu, reykingar,
- tóbak, áfengi, ólögleg vímuefni

Óskipulagðar athafnir

- „Hangs“
- Foreldralaus partý

Verndandi þættir

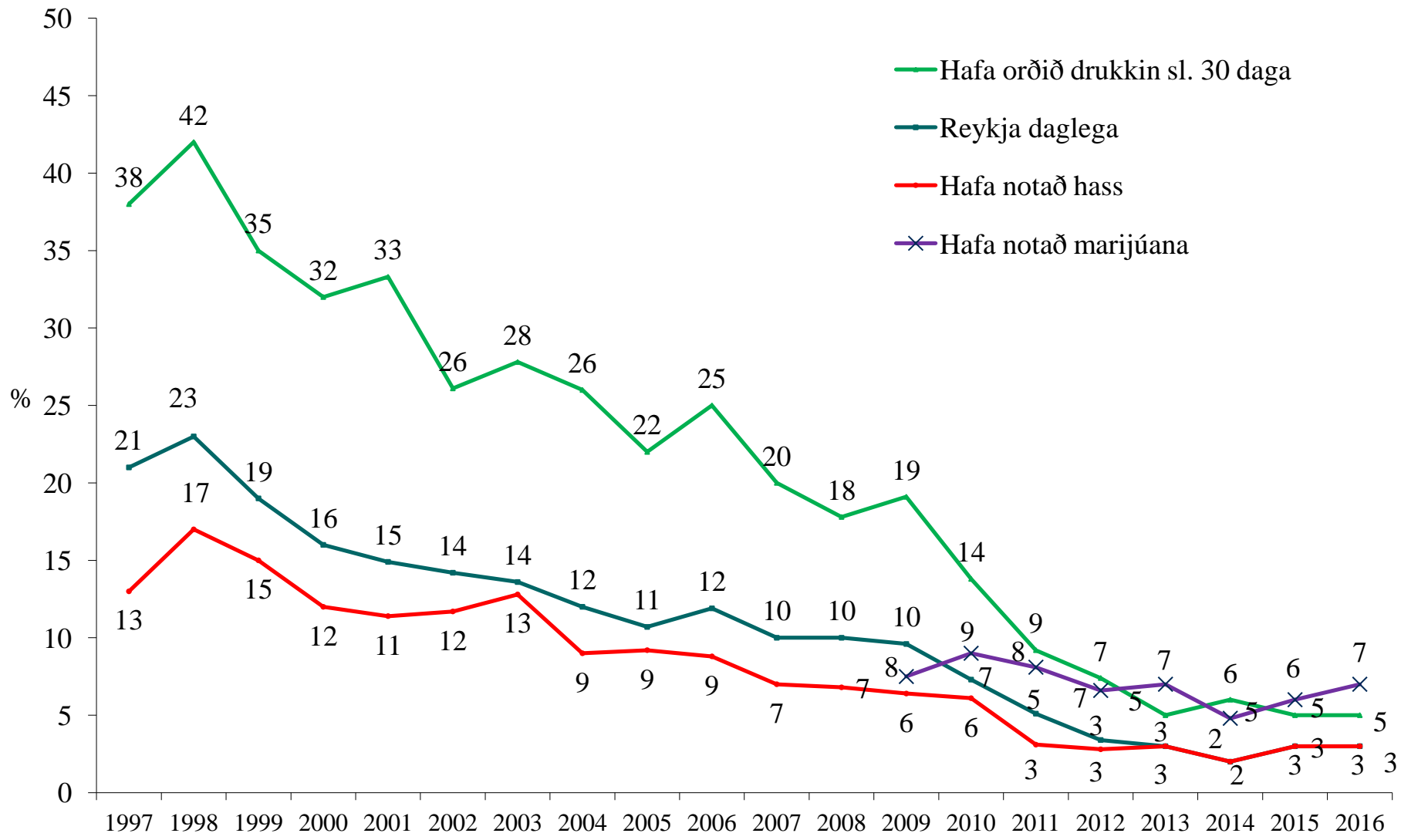
Skipulagt íþrótta- og tómstundastarf

- Stunda íþróttir með íþróttafélagi
- Þátttaka í starfi félagsmiðstöðva
- Tómstundastarf í skólum
- Tónlistarnám

Foreldrar / forráðamenn

- Stuðningur: umhyggja og hlýja
- Eftirlit: vita með hverjum og hvar ungmenni
- eru á kvöldin og um helgar
- Tíma varið með foreldrum / forráðamönnum

ÞRÓUN VÍMUEFNANEYSLU MEÐAL 10. BEKKINGA Á ÍSLANDI ÁRIN 1997-2016

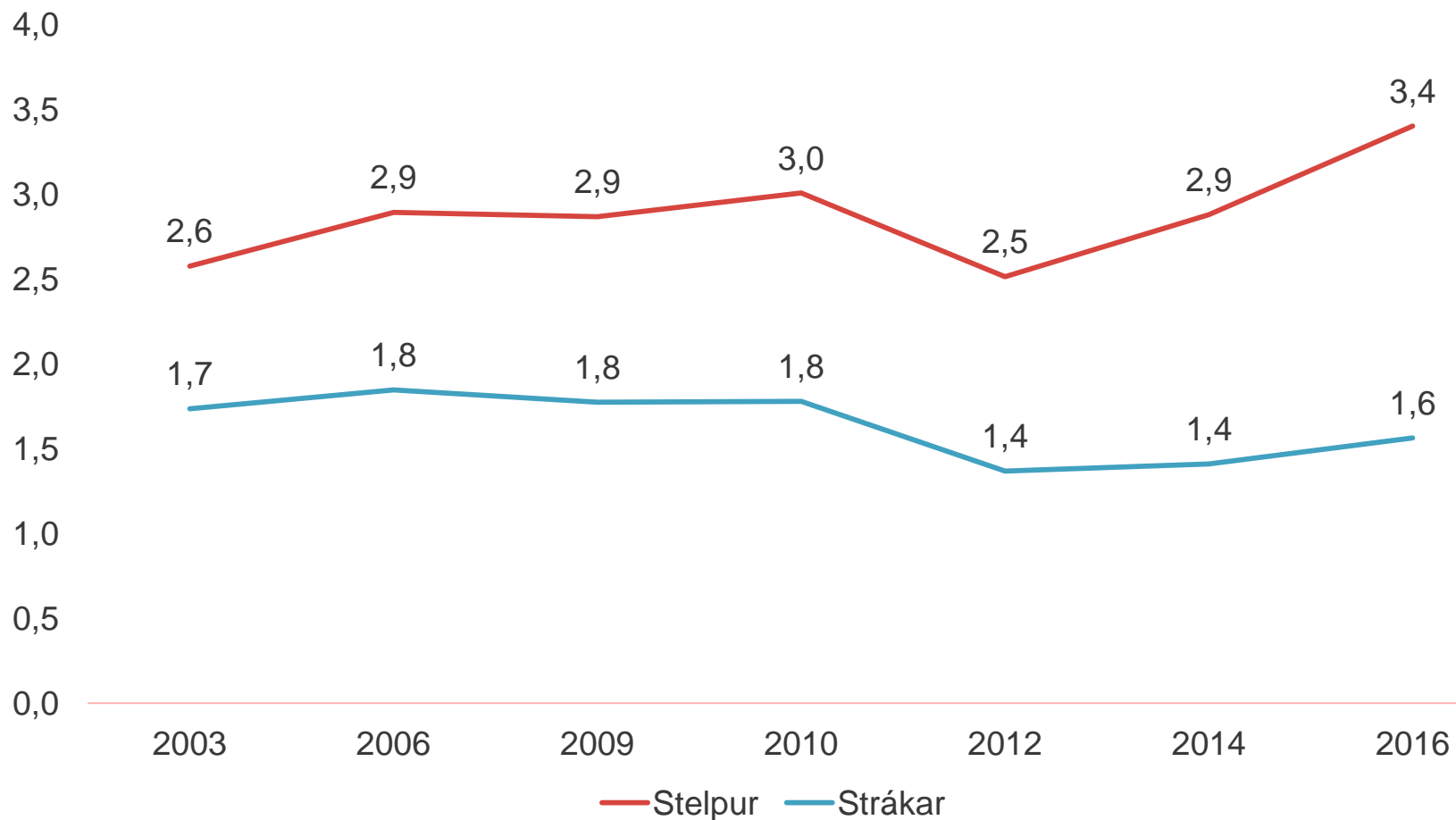

Impact on policy across Europe

- Iceland
- Norway
- Sweden
- Finland
- Spain
- Estonia
- Lithuania
- Latvia
- Romania
- Italy
- Russia
- Bulgaria

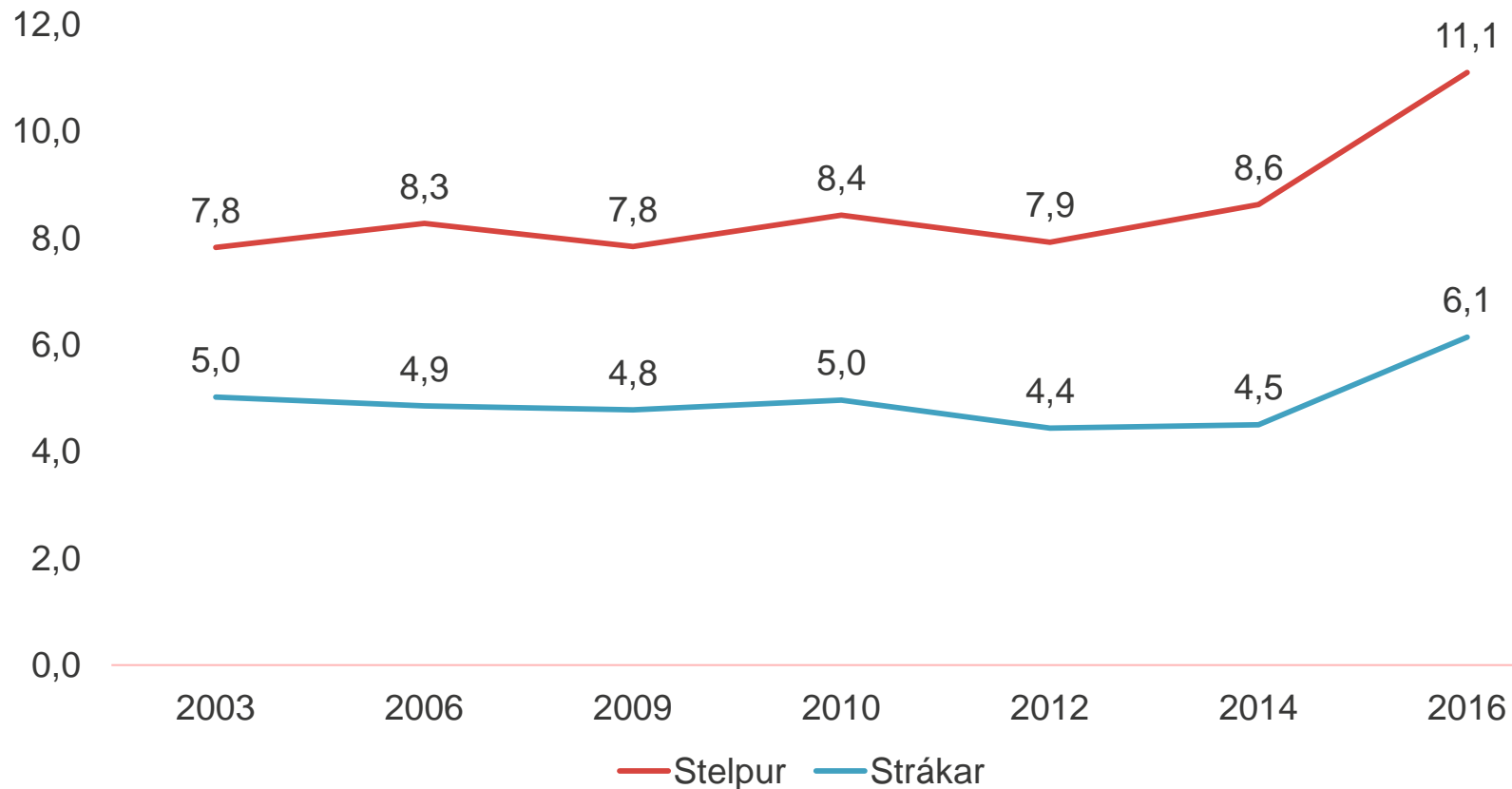
EINKENNI KVÍÐA FRÁ 2003 TIL 2016

MEÐALTAL FYRIR STELPUR OG STRÁKA Í 9. OG 10. BEKK

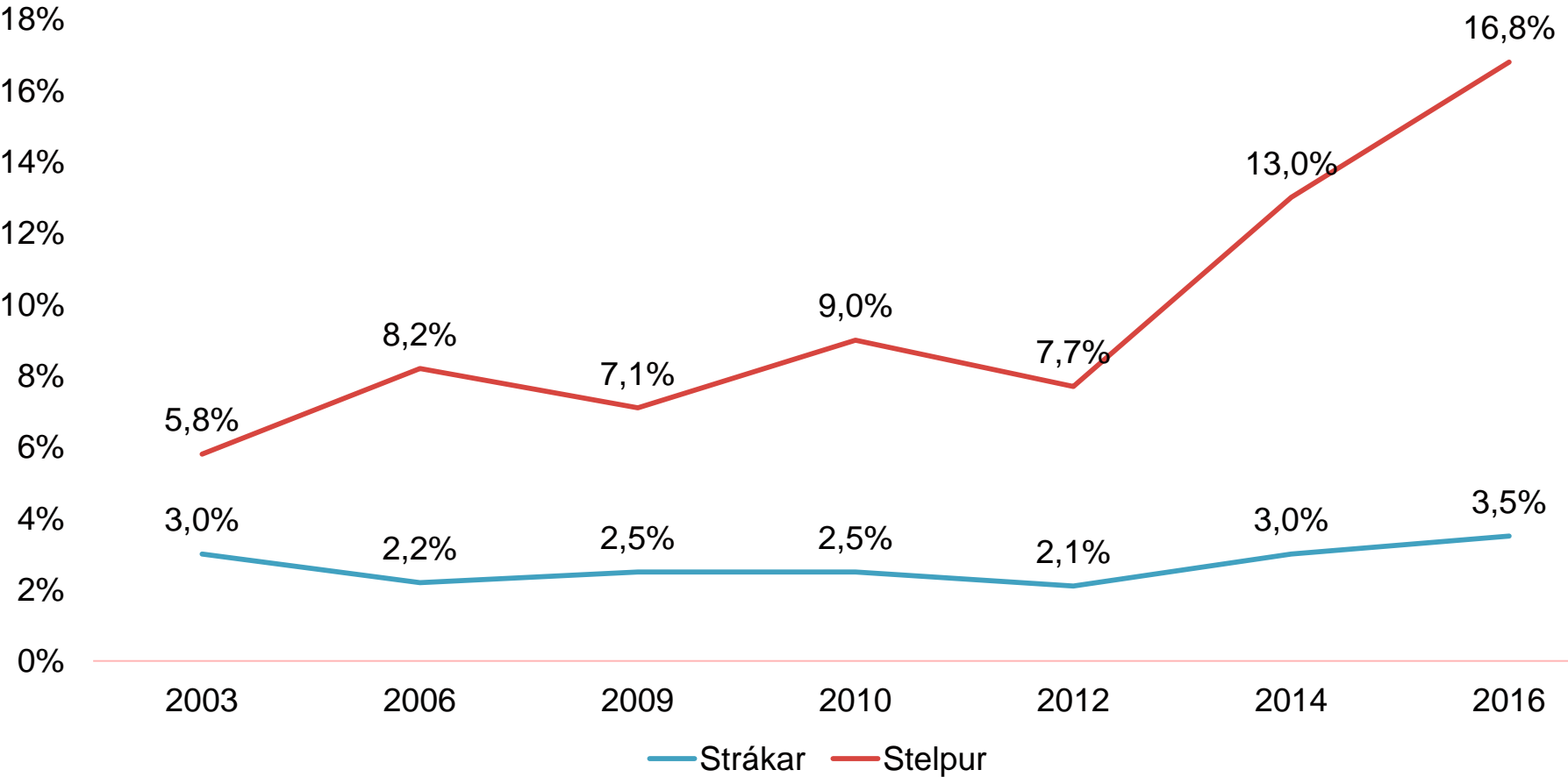
EINKENNI ÞUNGLYNDIS FRÁ 2003 TIL 2016

MEÐALTAL FYRIR STELPUR OG STRÁKA Í 9. OG 10. BEKK

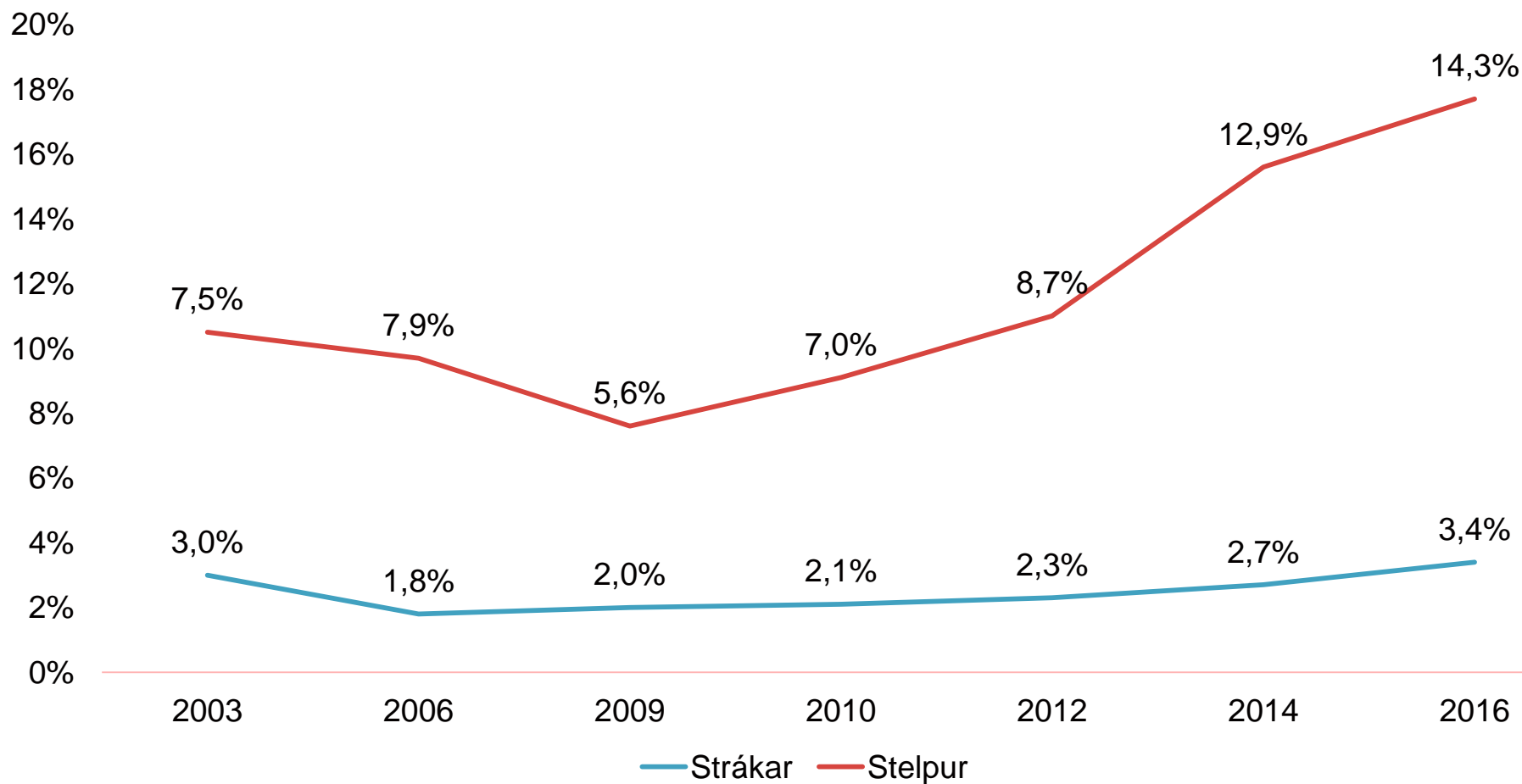
EINKENNI KVÍÐA FRÁ 2003 TIL 2016

SÁ HÓPUR SEM MÆLIST MEST KVÍÐINN

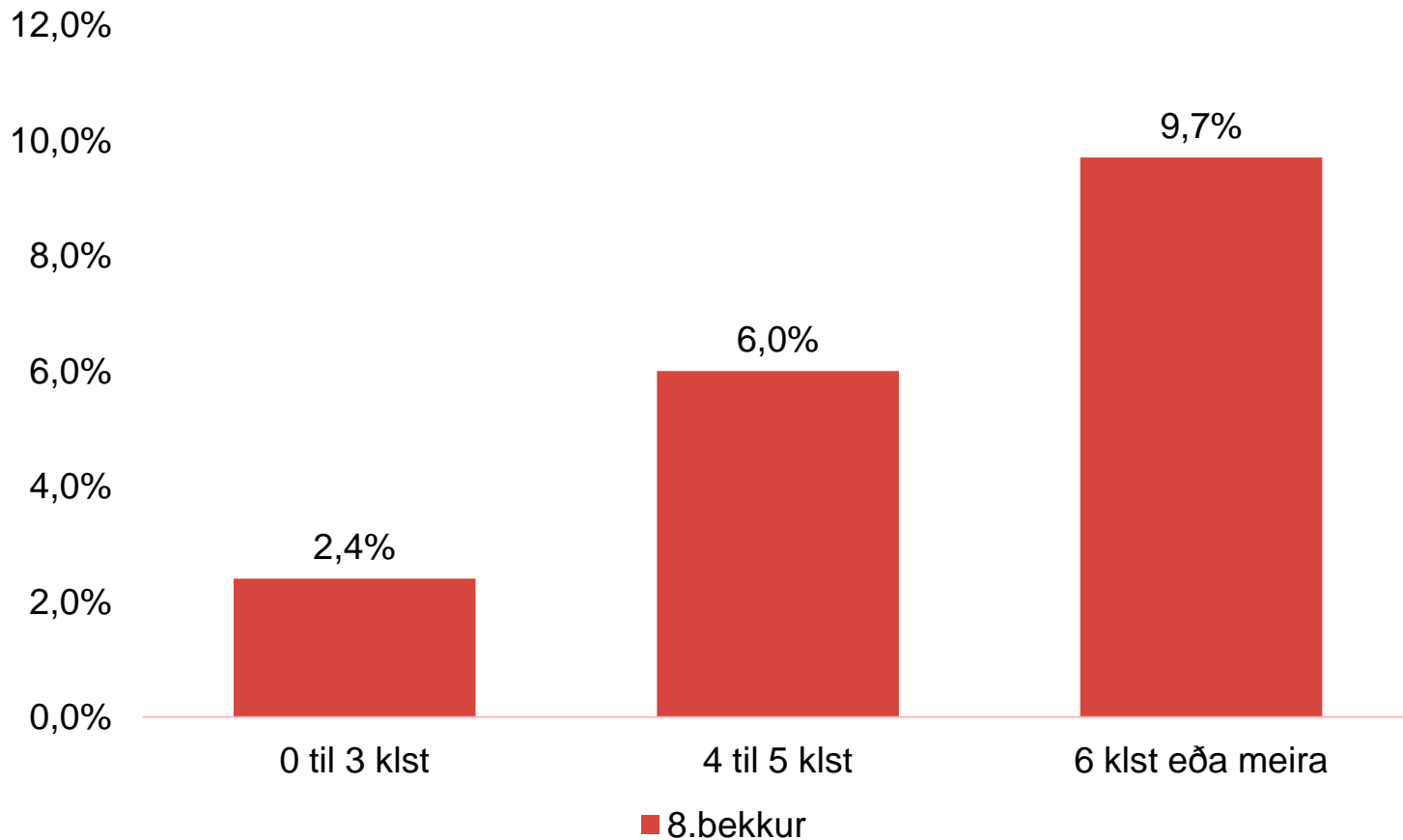

EINKENNI DEPURÐAR FRÁ 2003 TIL 2016

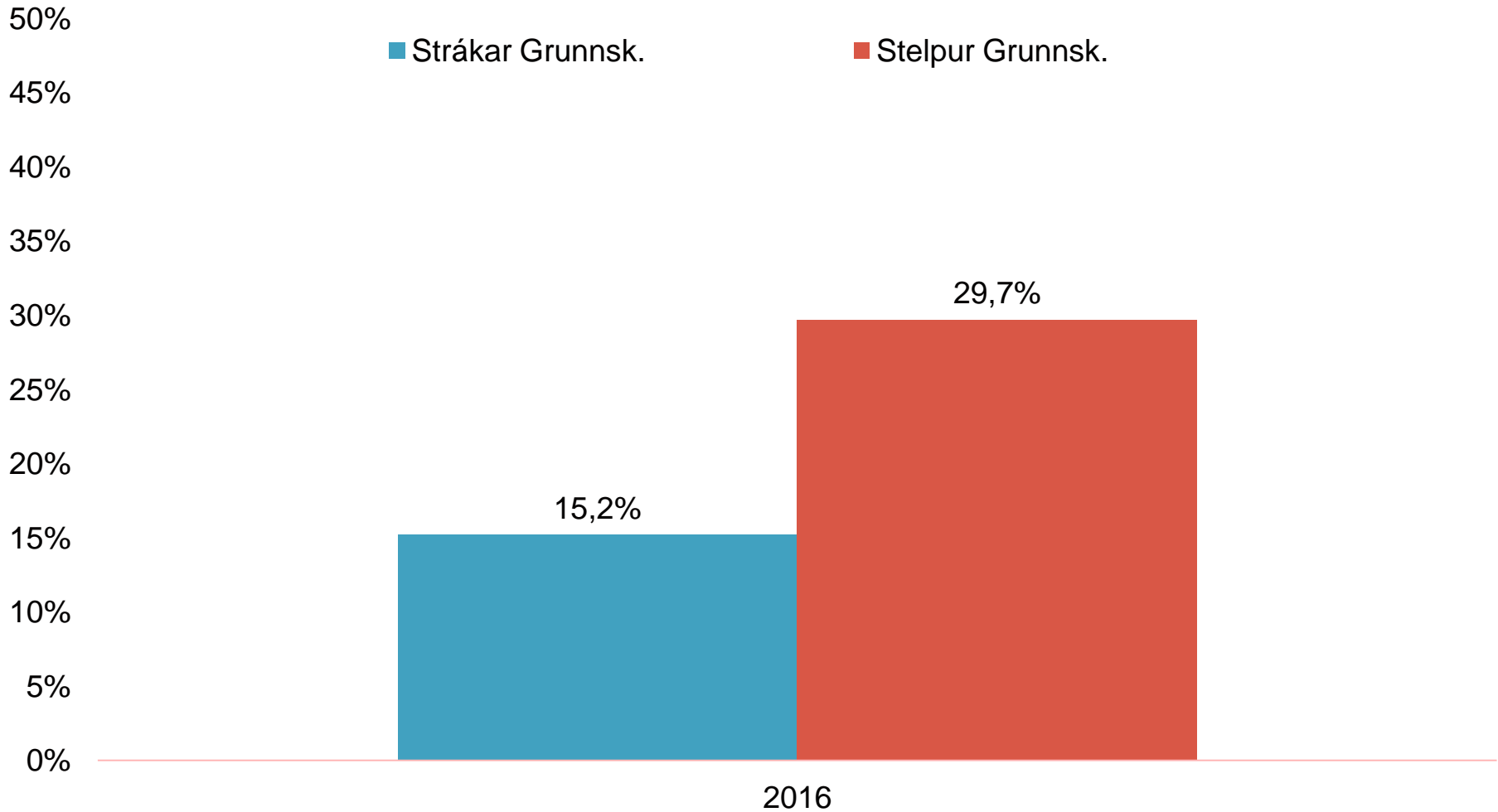
SÁ HÓPUR SEM MÆLIST DAPRASTUR

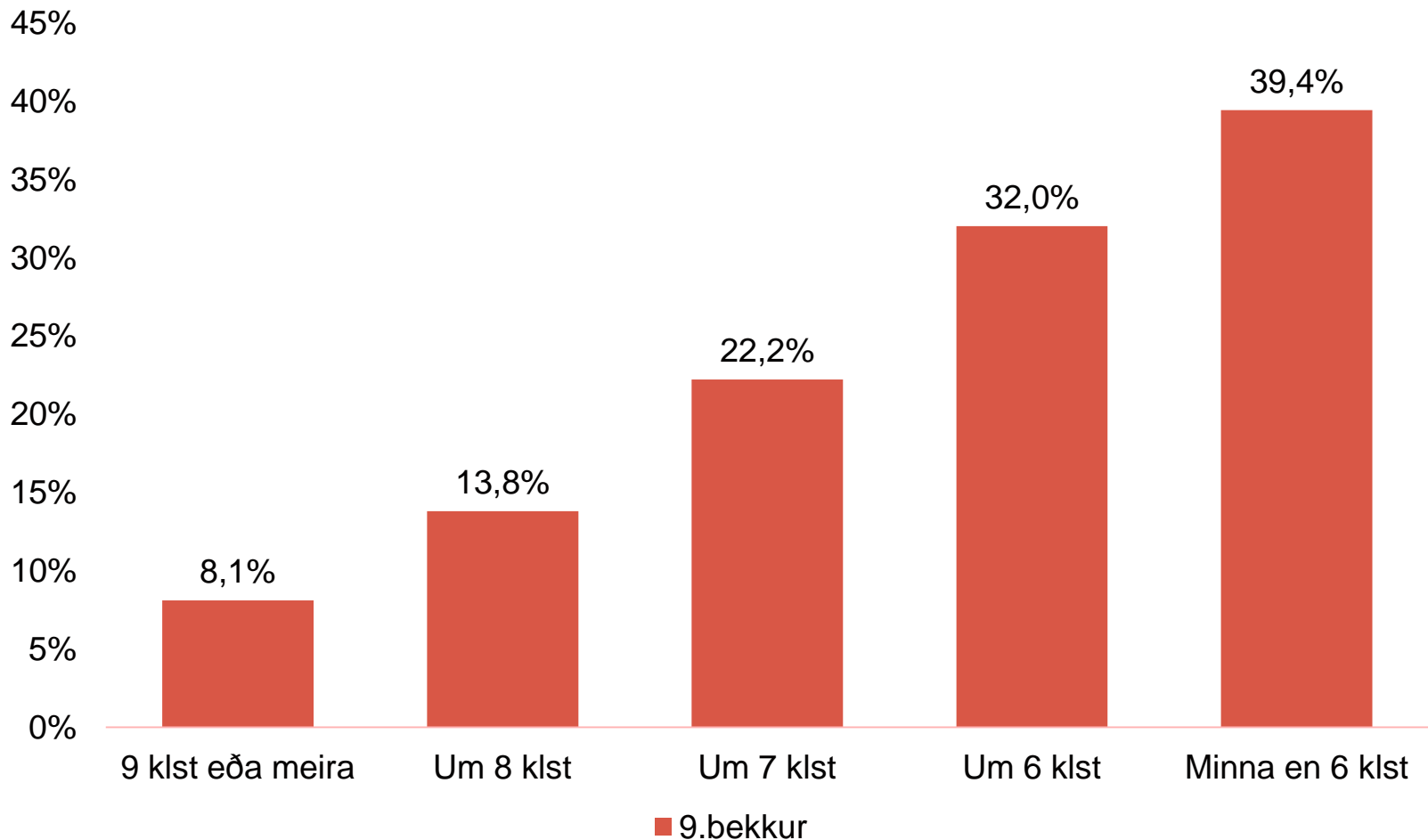
HLUTFALL STÚLKNA Í 8.BEKK SEM ERU OFT SKYNDILEGA HRÆDDAR HÆKKAR MEÐ MEIRI SAMFÉLAGSMIÐLANOKTUN

HLUTFALL NEMENDA Í 8. – 10. BEKK SEM VER 4 KLUKKUSTUNDUM EÐA MEIRA Á SAMFÉLAGSMÍÐLUM Á DAG

HLUTFALL STÚLKNA Í 9.BEKK SEM ERU TAUGAÓSTYRKAR HÆKKAR MEÐ MINNI SVEFNI

SVEFN

Ungmenni sofa of lítið

Árið 2016 sváfu rúmlega 38% stráka og 43% stúlkna um 7 klukkustundir eða minna á hverri nóttu.

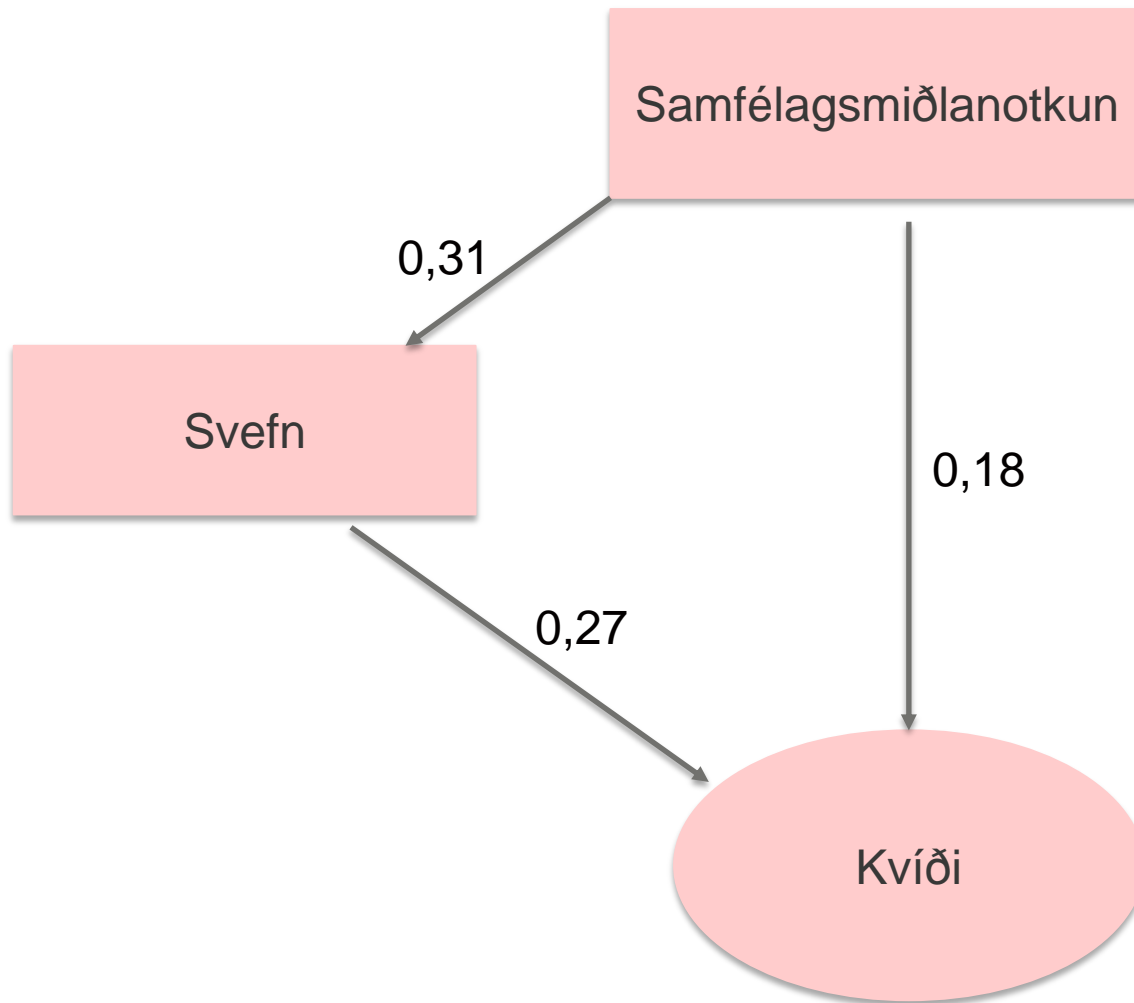

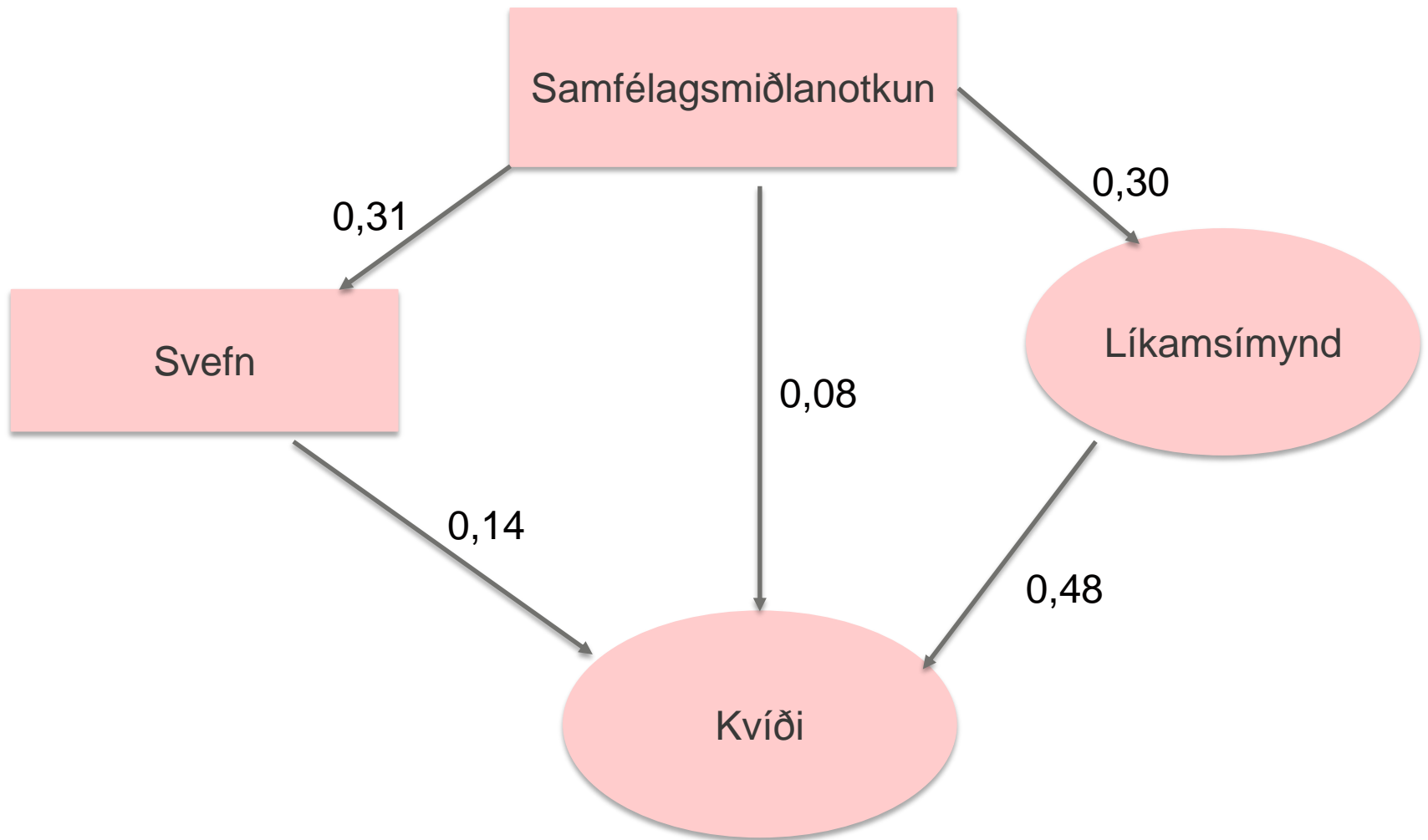
Aldursbil	Svefnþörf
Nýfædd börn	Um 16 klst.
6 mán. – 3 ára	10-14 klst.
3-6 ára	10-12 klst.
6-9 ára	Um 10 klst.
Unglingar	A.m.k. 9 klst.
Fullorðið fólk	7-8 klst.
Eldra fólk	7 klst. (+ 1 klst. blund)
Heimild: Embætti Landlæknis	

Samfélagsmiðlanotkun

0,26

Kvíði

Takk fyrir!

